

S.P.Q.R.

ROMSELSKABET

- Rundvisning i Danske Banks hovedsæde
- Temadag og generalforsamling
- Artikel: Ind og ud af Rom.

Kære medlemmer

Det er nu blevet tid til den årlige temadag med generalforsamling. Arrangementet finder sted i Arkitektskolens Auditorium 2 på Holmen. Vi har siden sidst haft en meget velbesøgt temadag om danske kvinder, der drog til Rom.

Inden temadagen og generalforsamlingen har vi 2 x 2 rundvisninger på SMK (1. og 22. marts). Den 1. marts er der udsolgt. Den 22. marts er der endnu få pladser. Den 15. marts har vi fået lov til at besøge Danske Bank i Holmens Kanal og Kongens Nytorv. Vi har yderligere et par arrangementer i støbeskeen inden sommerferien. Men herom senere. Vi ser frem til at se jer på temadagen den 25. marts 2023.

Med venlig hilsen
Bestyrelsen

Mogens Bang går af som formand

Vores mangeårige formand, Mogens Bang, vælger ved dette års generalforsamling at træde tilbage og ønsker fremover at indgå i bestyrelsen som menigt medlem.

Mogens var initiativtager og medstifter af Romselskabet i 2009. Efter nogle år med Steen Bech som formand tog Mogens over, og har siden været en engageret, idérig og hårdt arbejdende formand.

Det er derfor også glædeligt, at Mogens ønsker at fortsætte i bestyrelsen. Og kender jeg ham ret, vil han fortsat yde en betydelig indsats. Han kan simpelt ikke lade være.

Så kære Mogens, tak for din indsats som formand for Romselskabet. Jeg ser frem til det fortsatte arbejde i bestyrelsen.

Paul Anker Lund
Næstformand

Rundvisning i Danske Banks hovedsæde

Romselskabet er af kunstkurator emeritus **Adam Grandjean** blevet tilbudt en rundvisning i Danske Banks nuværende hovedsæde, som består af i alt seksten sammenhængende bygninger, beliggende ved Holmens Kanal og Laksegade. To af bygningerne, som vi skal se på rundvisningen, har C. F. Harsdorff (1735-1799) som arkitekt. I 1756 vandt C. F. Harsdorff Kunstakademiets store guldmedalje og dermed også et rejsestipendium, der bragte ham til Paris i årene 1757-62 og til Rom i årene 1762-64. Efter hjemkomsten blev han udnævnt til professor på Kunstakademiet, og hans bygninger i København er i stil nyklassicistiske. Den ene bygning, der indgår i Danske Banks hovedsæde, er Holmens Kanal 12, der kaldes Peschiers Palæ. Bygningen blev opført i 1795 for storkøbmanden, schweizeren Pierre

Peschier (1739-1812). Sidenhen rykkede pianofabrikanten C. C. Hornung ind, og i 1872 købte Landmandsbanken bygningen. Den anden bygning, der er beliggende Holmens Kanal 2, kaldes Erichsens Palæ. Bygningen blev opført i årene 1797-1799 for agent og skibsreder Erich Erichsen (1752-1837). Palæet vender med sin syv fag lange, klassicistiske facade mod Kongens Nytorv og var Københavns første ægte joniske søjlerække. De historiske rum, som er umiddelbart bag denne søjlerække, er udsmykket med pompejanske dekorationsmalerier. Rundvisningen, som omfatter de Harsdorffske palæer og historiske interiør varer cirka 2 timer og afsluttes med et let traktement.

Pris: 110,-kr. for medlemmer af Romselskabet. For ikke-medlemmer er prisen 190,-kr.

Tid: 15. marts 2023 kl. 17.00

Mødested: Laksegade 7, 1063 København K

Tilmelding sker udelukkende via dette link:

<https://romselskabet-spqr.safeticket.dk/danskebank>

Temadag og generalforsamling

Lørdag d. 25. marts 2022 kl. 10.00 – 15.40

Det Kongelige Akademi. Auditorium 2 Danneskiold-Samsøes Allé 51.

Vi har igen i år fået mulighed for at afholde temadagen i Arkitektskolens Auditorium 2 på Holmen. Bestyrelsen vil gerne takke for denne gestus.

Temaet bliver som vanligt ”Rom til alle tider”, hvor en perlerække af foredragsholdere dagen igennem vil øse af deres viden om facetter af Rom, som de har en særlig dyb indsigt i.

Tid: 25. marts 2023, kl. 10.00 – 15.40

Sted: Det Kongelige Akademi. Auditorium 2. Danneskiold-Samsøes Allé 51.

Der vil være tydelig skiltning til indgang.

Bus 2A kører cirka hver 10. minut fra Christianshavns Torv til Fabrikmestervej/Operaen, som er nærmeste stoppested. Derfra er der cirka 100 meter til indgangen.

Tilmelding

Tilmelding sker udelukkende ved indbetaling på dette link: <https://romselskabet-spqr.safeticket.dk/temadag2023>

Pris: 390,-kr. for medlemmer af Romselskabet. For ikke-medlemmer er prisen 470,-kr.

Program

Ordstyrer: Per Kristian Madsen

Kl. 10.00 – 10.05

Velkomst ved formand Mogens Bang

Carl Bloch: Fra et romersk osteria. 1866

Kl. 10.05 – 11.05

Carl Bloch i Rom 1859-1866.

For Carl Bloch blev Rom ramme om hans kunstneriske gennembrud og store berømmelse som historiemaler. Fra Samson i filistrenes trædemølle til Jairi datter og Prometheus' befrielse. Alle udspringer de af mødet med Rom og byens kunst. Men også det romerske folkeliv blev leverandør af motiver, som Bloch vendte tilbage til gennem hele livet: Gadebarbere, kludesamlere og munke med tandpine. Med sin særlige evne til at fortælle farverige og publikumsappellerende historier udnyttede Bloch de muligheder Rom tilbød den kunstner, der havde øje for både det gribende, æggende og muntre. Foredraget giver et indblik i Roms betydning for Carl Bloch og præsenterer ham som den facetterede kunstner, han var.

Kl. 10.05 – 10.35

David Burmeister, PhD, kunsthistoriker, redaktør på Danmarks Kirker, Nationalmuseet
Carl Bloch (religiøse motiver)

Kl. 10.35-11.05

Peter Nørgård Larsen, PhD, kunsthistoriker, overinspektør og seniorforsker, SMK
Carl Bloch (italienske malerier)

Kl. 11.05 – 11.30

Kaffepause

Kl. 11.30- 12.00

Klaus Holst Johansen, chefkonsulent i Rigspolitiet, cand.mag. i historie

La dolce vita? Udviklingen af det moderne Rom i 50'erne og 60'erne

I løbet af 1950'erne og især 60'erne rystede Rom krigens skygger af sig og indledte en periode af sin historie, som både går under betegnelser som "La Dolce Vita" og "Il boom". Det var en tid med velstand, kaotisk byudvikling og spændende moderne arkitektur, som stadig præger byen. Med udvalgte bygninger som omdrejningspunkt ser vi på byens udvikling i de hektiske "boom-år" med kig til bl.a. olympiaden og kirkens rolle i det hele".

Kl. 12.00-13.00

Frokost i arkitektskolens kantine

Kl. 13.00 – 13.30

Generalforsamling

Kl. 13.30-14.00

Kristine Bøggild Johannsen, museumsinspektør, klassisk arkæolog på Thorvaldsens museum

Det ønskværdigste for en privatperson: Bertel Thorvaldsens samling af antikke smykkesten

Den danske billedhugger Bertel Thorvaldsen nærede hele livet stor interesse for antikkens kunst og kultur. Det kommer måske tydeligst til udtryk i den antiksamling, som han opbyggede i løbet af de mere end fyrre år, han boede i Rom. Blandt de mange værker, stod de mere end 2000 udskaarne smykkesten fra Grækenland, Etrurien og Rom hans hjerte særlig nær. De fungerede både som et billedarkiv og en kunstnerisk inspirationskilde, som Thorvaldsen kunne bruge i sit daglige arbejde som billedhugger og tage med sig overalt. Samlingen blev i samtiden fremhævet som en af de bedste privatsamlinger i Rom, og den er stadig blandt de største og fineste i verden. I foredraget sættes fokus på datidens fascination af og Thorvaldsens personlige forhold til de farverige kunstværker i miniature-format. *Thorvaldsens samling af antikke smykkesten var også omdrejningspunkt for den anmelderroste udstilling "Dyrebar", som Thorvaldsens Museum viste i 2022.*

Kl. 14.00-14.30

Helle Brønnum Carlsen. ph.d. og lektor i madkundskab ved Københavns Professionshøjskole

Det romerske køkken

Helle Brønnum Carlsen, vil fortælle om hvordan det romerske køkken afspejler kulturens skønhed i hver eneste smagfulde bid.

Hun vil trække tråde tilbage til det gamle romerrige, de særlige fermenterede smagsudtryk som fx garum, den evigt vidunderlige olivenolie, vinen, skinkerne osv. Trods romernes modstand mod forandringer - tænk blot på Slow Food bevægelsens relativt store sejr over McDonalds - har krige, opdagelser og magtudbredelse haft stor indflydelse på hvad der i dag regnes som indbegrebet af det romerske køkken, der stadig kan kalde sig et verdenskøkken.

Kl. 14.30-15.00

Kaffepause

Kl. 15.00-15.30

Peter Thule Kristensen, professor, dr.phil. ph.d., arkitekt, Det Kongelige Akademi
Lauritz de Thurah, Rom og sansernes bevægelse.

Arkitekten Lauritz de Thurah (1706-1759) vedkendte sig inspirationen fra arkitekten Francesco Borrominis arkitektur i Rom, da han tegnede Frelser Kirkes spir. Men også andre steder kan man hos Thurah spore arven fra den romerske barok, der gik ud på at sætte sanserne i bevægelse og invitere til en aktiv deltagelse i arkitekturens store *spektakel*. Peter Thule Kristensen er fagredaktør på monografien *Lauritz de Thurah: Barokkens Arkitektur og Verdensbillede* (Strandberg Publishing 2023).

Kl. 15.30– 15.40

Afrunding ved næstformand Paul Anker Lund

Generalforsamling

Lørdag d. 25. marts 2023 kl. 13.00

Festsalen, Det kgl. Akademi

Dagsorden

1. Valg af dirigent. Bestyrelsen foreslår Anders Uhrskov.
2. Bestyrelsens beretning
3. Godkendelse af regnskab
4. Indkomne forslag
5. Fastsættelse af kontingent for 2024. Bestyrelsen foreslår uændret kontingent, 200,- kr for enkeltmedlemsskab og 300,- kr. for parmedlemsskab.
6. Valg af formand, bestyrelsesmedlemmer, suppleanter samt revisor og revisorsuppleant

a) Valg af formand for bestyrelsen. Nuværende formand Mogens Bang modtager ikke genvalg til formandsposten. Bestyrelsen foreslår næstformand Paul Anker Lund som kandidat til formandsposten.

b) Valg af bestyrelsesmedlemmer. Følgende er på valg: Per Kristian Madsen og Ole Drachmann. Per Kristian Madsen modtager genvalg. Ole Drachmann er udtrådt af bestyrelsen og suppleant Lisbeth Bastrup Burgaard har overtaget pladsen. Bestyrelsen foreslår som nye bestyrelsesmedlemmer Lisbeth Bastrup Burgaard og Mogens Bang.

c) To suppleanter for en 1-årig periode. Jette Arneborg Pedersen er på valg. Modtager genvalg. Nyvalg af en suppleant. Bestyrelsen foreslår Ole Andersen.

d) Intern revisor og revisorsuppleant for en 1-årig periode. Intern revisor Geert Bjørn Hansen modtager genvalg. Revisorsuppleant Bent Filstrup modtager genvalg.

7. Eventuelt.

Afstemning om dagsordenens enkelte punkter afgøres ved simpelt stemmeflertal, dog kræves til vedtægtsændringer 2/3 af de afgivne stemmer.

Bemærk: Det er muligt for medlemmer af Romselskabet at deltage i generalforsamlingen uden at være tilmeldt temadagen.

Rundvisning i Carl Bloch-udstilling den 22. marts er omtalt i forrige nyhedsbrev, se dette. Billetter købes via dette link: <https://romselskabet-spqr.safeticket.dk/carlbloch22marts>

Ind og ud af Rom.

Indbudte og ubudne gæster

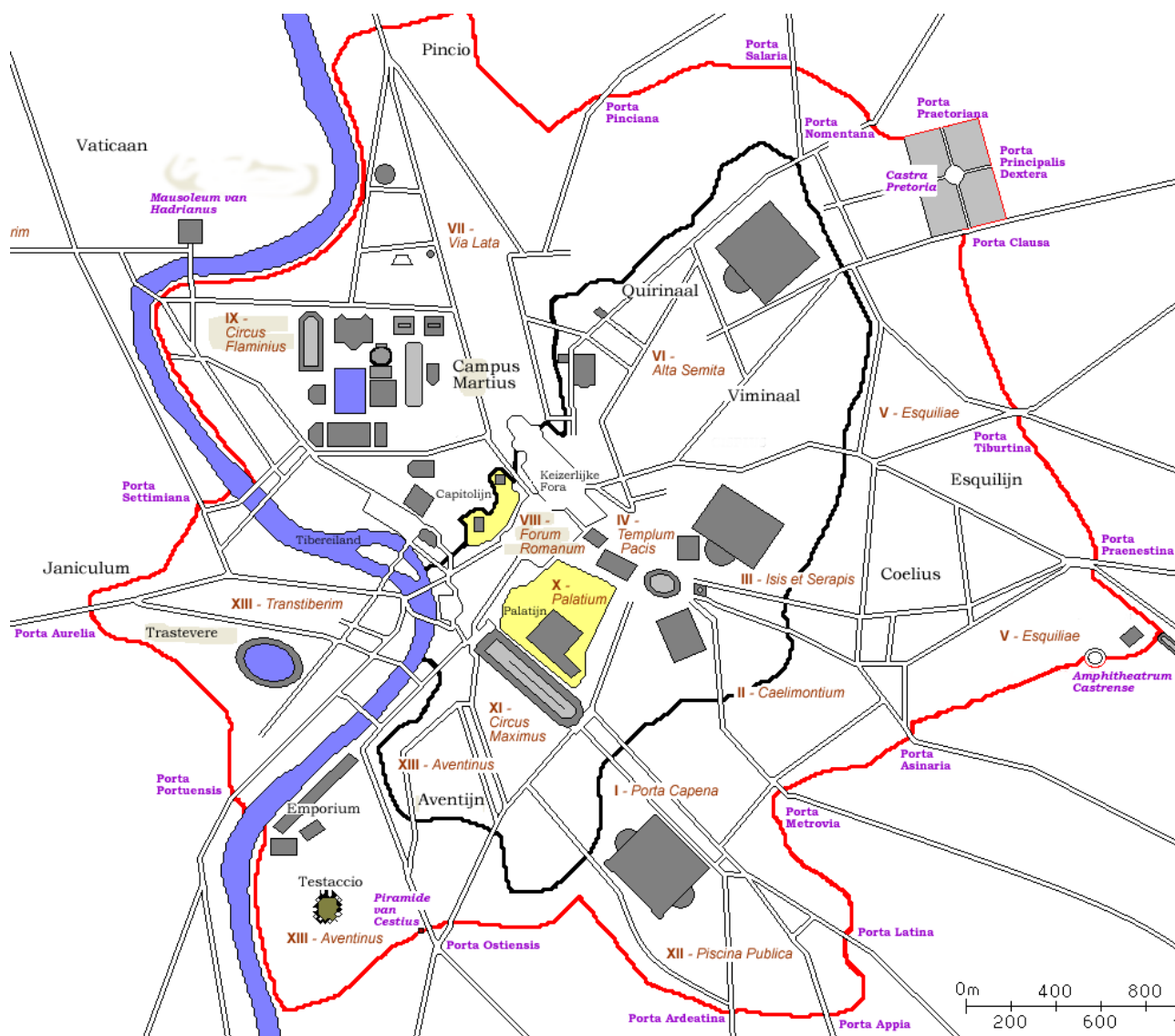
Om Roms mure og porte

Af Ole Andersen, emeritus bestyrelsesmedlem, Philip Kristian Dons Madsen og Per Kristian Madsen, bestyrelsesmedlem

Del 1

Siden Rom blev grundlagt, i starten som en mindre by i stridigheder med naboer, for siden at blive en stormagt, der over tiden tabte pusten, har byen haft behov for kontrol. Dels for at sikre sig mod fjender, dels for at have styr på indførte varer og besøgende. Kort sagt: Der var behov for en mur om byen. Dem har der i tidens løb været flere af, og de fleste eksisterer stadig og er et besøg værd. Ydermere er murenes porte også i dag ofte vejen ind i eller ud ad byen.

Der var en, der var to...

Romulus's mur omkransede Palatinerhøjen, det firkantede gule område. Den servianske Mur er markeret med sort og går helt ned til Tiberen. Den aurelianske Mur er markeret med rødt og involverer nu også byområdet på Tiberens anden side, Trastiberim, nu Trastevere. (Wikipedia)

Romulus's mur, Roms første mur

Ifølge legenden grundlagde tvillingerne Romulus og Remus Rom sammen 753 f.v.t. Livius (59 f.v.t. – 17 e.v.t.) har fortalt, at Romulus begyndte at rejse en mur om byen. Men Remus gjorde grin med projektet og hoppede over muren, hvilket fik Romulus til i raseri at slå broderen ihjel, angiveligt samme år den 21. april. Romulus skal have haft sin hytte på Palatinerhøjen, og der har man faktisk fundet rester af en mur fra det 8. århundrede f.v.t. Bosættelsen har nok haft behov for beskyttelse. Roms tidlige historie er fuld af kontroverser med naboerne. Men alt taler for, at højene har været beboet langt tidligere, end Livius fortalte senere. Muren blev sløjftet i det 6. århundrede f.v.t., da landsbyerne på Palatin og Kapitol blev slået sammen, og man anlagde villaer på højens sider og ned i lavningen, hvor Forum Romanum nu ligger. Der lå der tidligere en gravplads, der blev sløjftet. Den igangværende, danske udgravning på Cæsars Forum kan måske vise noget om udviklingen. Måske et kommende sted at besøge med Romselskabet.

Romulus kan sagtens have været inspireret af sine etruskiske naboer, da han byggede muren på Palatin. Her ses den etruskiske bymur fra Roselle i Toscana fra omkring det 7. årh. f.v.t. Etruskerne havde lært byggekunsten af grækerne, der byggede sådanne mure allerede i Mykene og Tyrins flere hundrede år tidligere. Murene kaldes kyclopiske, fordi grækerne siden mente, at det kun var giganter, der kunne flytte sådanne sten. Stenene er anbragt uden bindemidler af nogen art (Foto Wikipedia)

Og den anden: **Den servianske Mur**

Den græske historiker Strabon (60 f.v.t. – 24 e.v.t.) har fortalt, at efter at Quirinal-, Viminal- og Esquiliner- højene var blevet indlemmet i Rom, fandt Roms 6. konge (den 2. etruskiske) Servius Tullius (578 – 535 f.v.t.), at der var behov for at sikre byen mod fjender. Han fik derfor rejst en forsvarsmur, den såkaldte Servianske mur. Servius Tullius, der efter sigende skal have været meget afholdt, blev myrdet af sin datter Tullia og svigersønnen Lucius Tarquinius Superbus (den overmodige), der efterfølgende satte sig på kongestolen.

I en periode har man ment, at historien var forkert, og at muren først blev rejst efter gallernes overfald på Rom 387 f.v.t., altså næsten 200 år senere. Årsagen dertil var, at man fandt tufsten i muren, der stammede fra Veji, som romerne først fik adgang til i år 396 f.v.t. Men nu ved man, at der har været en mur allerede i det 6. årh. f.v.t. bygget af lokale tufsten, og at muren så blev ombygget i det 4. årh.

Den har været et imponerende stykke ingeniør-arbejde. Først selve muren, der omfatter Roms 7 høje. Den er 11 km lang og omslutter 426 hektar. Nogle steder var muren 4 m tyk og op til 10 m høj. Hertil kommer, at man på det flade stykke neden for højene gravede en 1300 meter lang voldgrav med en bredde på 36 meter og en dybde på 17 meter. Bag voldgraven en bred vold, på latin 'agger', afgrænset af muren og bygget af materiale fra udgravningen af voldgraven. Tilsvarende konstruktioner kender man fra etruskiske forsvarsværker.

Rester af muren kan ses mest tydeligt foran Stazione Termini, og resterne af Agger skal kunne ses, hvis man går ned ad trappen til sporene ved stationens indgang nr. 4 (har ikke selv været der!).

Muren skal have haft i alt 19 porte, af disse kan stadig ses 2, der dog begge er senere erstatninger, bygget i kejsertiden, hvor der ikke var behov for fæstningsmure om Rom. Disse porte fremstår mest som triumfbuer og til hyldest af enkeltpersoner.

Den servianske Mur var en vigtig del af Roms forsvar og blev senere forstærket bl.a. under den anden puniske krig (218-201 fvt.), hvor man frygtede, at Hannibal, der drog rundt i Italien med sin hær og sine elefanter, ville angribe Rom: 'Hannibal ad portas!' (d.v.s. Hannibal står ved byens porte). Det gjorde han nu ikke (se nedenfor). Ved den lejlighed blev muren udstyret med katapulter, som romerne brugte til at kaste brændende materialer imod fjenden. Det var jo længe før krudtet blev opfundet. Muren blev igen restaureret under den ødelæggende borgerkrig mellem Marius og Sulla i år 87 f.v.t. Sulla havde tidligere som hærfører for første gang i republikkens historie overtrådt forbuddet mod, at hærførere bragte regulære tropper ind i Rom.

Arcus Gallienus, tidligere Porta Esquilina, i Den servianske Mur. (Foto Wikipedia)

Senere vandt han det afgørende slag lige uden for byen og blev derefter udnævnt til diktator, sågar på livstid. Om end han selv fratrådte efter nogen tid.

Porta Caelimontana nu Arcus Dolabella

Porten er opkaldt efter en konsul, der år 10 e.v.t. erstattede den tidligere port med en ny af travertin, som kejser Nero senere benyttede som støttebue til akvædukten Aqua Claudia. Porten var oprindeligt 6,5 m høj, men pga. gadeniveauets stigning over tid, er den nu kun 4,5 m. Porten kan ses på Piazza Navicella. Så sent som i renæssancen fungerede den som toldsted.

Porta Esquilina nu Arcus Gallienus

Porten blev genopbygget under Augustus og langt senere, i år 262, fjernede man Augustus' oprindelige indskrift og påførte en ny, der rededikerede den til kejser Gallienus, en af soldaterkejserne, under hvis styre riget var nær ved at gå i ruiner. Porten ligger lige syd for

'Agger' ved Via San Vito mellem Piazza Vittorio Emanuele og Santa Maria Maggiore. Efter genopbygningen havde den også to mindre sidebuer, der blev revet ned i det 15. århundrede e.v.t.

Yderligere en port har ligget der, hvor kirken Basilica dei Quattro Coronati nu ligger.

Og den tredje: **Den aurelianske Mur**

Rom var i fred for eksterne fjender i mange år. Uroligheder var der nok af, men de var enten rent interne eller fandt sted i provinserne. Men intet varer som bekendt evigt. I 270 e.v.t. invaderede germanere og vandaler Norditalien, og kejser Aurelian (270-275), der var en af soldaterkejserne og anses for en vellykket leder, besluttede at bygge en forsvarsmur, der omsluttede et betydeligt større område end Den servianske Mur, men alligevel ikke omkransede hele den daværende by.

Mønt med portræt af kejser Aurelian. Han anses for at have stoppet rigets opløsning under soldaterkejserne, og riget blev i høj grad gensamlet under hans regime. Han slog hårdt ned på korruption, og det blev netop en korruptionsaffære, som var ved at blive afsløret, der førte til, at han blev myrdet – som så mange af hans forgængere (Foto Wikipedia)

Muren var 19 km lang, 8 m høj og omkransede et område på 1372 hektar med et tårn for hver 30. meter. Og alligevel blev arbejdet afsluttet på kun 5 år.

Allerede 30 år senere under kejser Maxentius (306-312) blev murene delvist forhøjede, og under kejser Honorius (401- 403) blev både mur og porte yderligere forstærkede som en reaktion på truslen fra visigoterne. Muren blev nu forhøjet til omkring dobbelthøjde. Men alligevel indtog visigoterne Rom i år 410. Muren blev senere forstærket i det 6. årh. og restaureret bl.a. under renæssancen.

Muren eksisterer som bekendt endnu og er stadig imponerende. Også mange porte eksisterer endnu, om end under kirkelige navne, ofte knyttet til pilgrimskirker uden for portene. Mens de oprindelige, antikke navne meget rationelt var knyttede til de antikke veje, der udgik fra portene.

Der knytter sig naturligvis mange historier til portene, der har eksisteret i næsten 2000 år.

Lad os starte ved porten længst mod syd:

Porta San Sebastiano (tidligere **Porta Appia)**

Fra slutningen af det 15. århundrede opkaldt efter pilgrimskirken Basilica San Sebastiano med tilhørende katakomber et stykke ude ad Via Appia. Efter sigende var det her, de kristne gemte de jordiske rester af Peter og Paulus, da de to apostle var blevet dræbt som martyrer for deres tro. Porten ligger foran Arco di Druso, som man i mange år mente var en triumfbue, men som formentlig er bygget i det 3. årh. nogle årtier før Den aurelianske Mur som bærepille for en akvædukt, der sikrede vand til Caracallas termer. Buen blev under ombygningen under Honorius forbundet med den foranliggende Porta Appia. Slutstenen over selve porten bærer en græsk indskrift, der takker Gud for hjælp til sejren over goterne i år 403. Men glæden holdt kun i få år, som beskrevet ovenfor.

Porta San Sebastiano set fra ydersiden. (foto Wikipedia)

Kejser Karl V (1500-1558), der var den sidste tysk-romerske kejser, der forsvarede den gamle ide om, at den verdslige europæiske magt sammen med den kirkelige skulle forsvare kristendommen, fik i 1536 pyntet porten med statuer mm. og brugte den som triumfbue under sit indtog i Rom.

Indtoget fandt sted kun ni år efter, at hans tropper havde belejret og siden plyndret Rom i 1527, Sacco di Roma, og 6 år efter, at paven havde kronet ham som kejser i Bologna. Oven over buen er der en inskription, der sammenligner Karl med Scipio Africanus. Scipio angreb under den anden puniske krig Nordafrika og truede Karthago, hvorfor Hannibal blev kaldt hjem fra sit langvarige togt i Italien for at forsvare byen. Hannibal led et ødelæggende nederlag, og Scipio Africanus blev derfor udnævnt til at have frelst Rom. Sejren var grundlaget for Roms magt over Afrika, Spanien og det vestlige Middelhav i de efterfølgende århundreder. Sammenligningen af kejser Karl V med Scipio Africanus er derfor i bedste fald misvisende: Magten mellem den verdslige og kirkelige magt var ikke ligeligt fordelt. Habsburgerne dominerede efterfølgende Italien og Pavestaten i mange år.

Porten har talrige andre inskriptioner og graffiti, bl.a. om triumfen til ære for Marcantonio Collona, sejrherren fra søslaget ved Lepanto oktober 1571, hvor en koalition af Spanien,

italienske byer og pavestaten vandt over osmannernes flåde. Sejren markerede enden på osmannernes ekspansion i Middelhavet, selvom krigen på land fortsatte i mere end hundrede år. Der ligger et lille museum i forbindelse med porten. Fra rummet med museet skal man kunne komme ind i den oprindelige indre gang i Den aurelianske Mur. Rummet var under fascismen kontor for en partifunktionær.

Porta Asinaria lå lidt mod øst fra Porta San Sebastiano. Porten blev lukket i 1574, da trafikken var blevet alt for stor, og porten blev erstattet af den nærliggende Porta San Giovanni. Navnet Porta Asinaria betyder 'Æsel-porten'. Den er opkaldt efter Via Asinaria 'Æselgaden'. Porten blev angiveligt åbnet af 4 garnisonssoldater fra det belejrede Rom for ostrogoterne, så de kunne indtage det belejrede Rom i 546.

Porta Maggiore (tidligere Porta Prenestina)

Porten ligger endnu længere mod øst. Navnet Porta Prenestina angiver vejen til Palestrina. Oprindeligt bygget som støttemur med form som en slags triumfbue til to akvædukter bl.a. Aqua Claudia, og siden inkorporeret i bymuren under kejser Aurelian. Det nuværende navn skyldes måske, at vejen igennem leder til Basilica di Santa Maria Maggiore, der er en af de store pilgrimskirker. På toppen er der inskriptioner med hyldest til kejserne Claudius, Vespasian og Titus, der alle var involveret i etableringen af akvædukterne, som var helt essentielle for Roms eksistens.

Man kan let forestille sig, at komponisten Giovanni Pierluigi da Palestrina (1525-1594) er kommet ind i Rom gennem denne port, da han kom til Rom første gang som kordreng.

Lige uden for muren ligger bageren Eurysaces' monument som er beskrevet i et tidligere nyhedsbrev. Monumentet var bygget ind i forsvarsværkerne, hvilket er grunden til den dårlige stand, en del af monumentet er i. Det blev frigjort og genfundet i 1800-tallet, da forsvarsværkerne blev revet ned.

Arco di Druso's facade ud mod Porta San Sebastiano (Foto Wikipedia)

Porta San Lorenzo (tidligere **Porta Tiburtina**) ligger lidt mod nord. Augustus byggede allerede i år 5 f.v.t. en bue her, hvor 3 akvædukter mødtes. Kejser Aurelian inkluderede bygningerne i muren, der fik hans navn. For at støtte byens forsvar ønskede man at begrænse antallet af porte. Portene blev derfor opført sådan, at vigtige udfaldsveje blev delt i to lige uden for porten, her Via Tiburtina (vejen til Tivoli) og Via Collatina (som også Porta Maggiore med vejene Via Prenestina og Labicana).

Porten skiftede navn til Porta San Lorenzo i det 8. århundrede, fordi vejen Via Tiburtina førte ud til Basilica di San Lorenzo fuori le Mura, der er en af de 7 pilgrimskirker og viet til Skt. Laurentius. Portens facade udadtil er sen-antik med tårne og vinduer til det rum, hvorfra porten blev lukket. Indad mod byen ses den klassiske antikke port i hvidt marmor. Her kan man stadig på toppen se kanaler, der stammer fra de 3 akvædukter. Porten var i 1347 scene for en kamp mellem Cola di Rienzo's demokratiske militser og adlens tropper. Slaget endte med en sejr til di Rienzo, der advokerede for at fjerne paven's magt og forene Italien. Cola døde siden, overfaldet af pøblen og styrtet ned fra Kapitol, hvor der nu står en statue af ham. Han fik status som ikon 500 år senere under Italiens samling, 'Il Risorgimento'.

Porta Maggiore (Wikipedia)

Porta San Lorenzo (Tiburtina)

Fortsættes i næste nyhedsbrev.

[Romselskabet S.P.Q.R](#)

Vesterdalen 52 | 2870 Dyssegård | Telefon 22 30 64 60 | mogensbang@vesterdalen.dk

Jyske Bank 7854 136115